

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 294
Din 27.05.2008

Dosar nr: 357/2008

Petiția nr: 6.516-6.523 din data de 07.05.2008

Petent: F N I

Obiect: îngrădirea drepturilor petentului deținut

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. F N I , Penitenciarul Arad

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Penitenciarul Arad, Calea 6 Vânători, Arad, județul Arad

II. Obiectul sesizării și susținerile părților

Prin adresele nr. 6.516-6.523/07.05.2008, petentul invocă mai multe fapte cu caracter discriminator.

III. Motivele de fapt și de drept

În drept, conform **art. 2 alin. 1** din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”, iar alin 2 prevede că „sunt discriminatorii prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care

aceste prevederi, criteriile sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”. Alin. (3) prevede că „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratatamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratatamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

Constituția României în art.1 alin. 4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. În continuare, în **art. 124 alin. 1 și alin. 2** se prevede: „Justiția se înfăptuiește în numele legii. (2) Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.” În acest sens, **art. 126** din Legea fundamentală precizează că „(1) Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege...(5) Este interzisă înființarea de instanțe extraordinare. Prin lege organică pot fi înființate instanțe specializate în anumite materii, cu posibilitatea participării, după caz, a unor persoane din afara magistraturii.”

Coroborând aceste texte normative, rezultă fără echivoc imparțialitatea, legalitatea și egalitatea, iar în vederea garantării principiului separației puterilor în stat, a independenței puterii judecătorești și realizarea justiției, conform prevederilor **art. 129** din Constituție: „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Legea nr. 304 din 28 iunie 2004 privind organizarea judiciară, prevede în **art.7** că: „(1) Toate persoanele sunt egale în fața legii, fără privilegii și fără discriminări. (2) Justiția se realizează în mod egal pentru toți, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, avere, origine ori condiție socială sau de orice alte criterii discriminatorii. ”

Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr.328 din 25 august 2005 și publicat în Monitorul Oficial nr. 815 din 8 septembrie 2005 prevede în **art. 7** că: „Judecătorii și procurorii au îndatorirea să promoveze supremația legii, statul de drept și să apere drepturile și libertățile fundamentale ale

cetățenilor” iar în **art. 8** „Judecătorii și procurorii sunt obligați să respecte egalitatea cetățenilor în fața legii, asigurându-le un tratament juridic nediscriminatoriu, să respecte și să apere demnitatea, integritatea fizică și morală a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare.”

În același sens, **Legea nr. 303 din 28 iunie 2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial nr.826 din 13 septembrie 2005 prevede în **art. 4** că: „(1) Judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.”

Legea nr. 303/2004 prevede în **art. 97** că: „(1) Orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii, direct sau prin conducătorii instanțelor ori ai parchetelor, în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor sau procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. (2) Exercițarea dreptului prevăzut la alin.1 nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac.

Legea nr. 317 din 1 iulie 2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în Monitorul Oficial nr. 827 din 13 septembrie 2005, prevede în art. 44 că: „Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește prin secțiile sale, rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, pentru faptele prevăzute în Legea nr.303/2004, republicată.

Având în vedere situația prezentată și dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că potrivit **Legii nr.275 din 4 iulie 2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal , art.5:**

„(1) **În timpul executării pedepselor este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau alte temeiuri.**

(2) **Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale”.**

Potrivit **art. 39** privind asigurarea respectării drepturilor persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate:

„(1) **Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate este asigurată de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate”.**

De asemenea, potrivit **art.38:** „(1) Exercițarea drepturilor persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate nu poate fi îngărdită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.

(2) **Împotriva măsurilor privitoare la exercițarea drepturilor prevăzute în prezentul capitol, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate la pedepse privative de libertate pot face plângere la judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunostinta de măsura luată.**

(3) **Persoana condamnată este ascultată, în mod obligatoriu, la locul de deținere, de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate.**

(4) **Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate poate proceda la ascultarea oricărei alte persoane în vederea aflării adevărului.**

(5) **Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate soluționează plângerea, prin încheiere motivată, în termen de 10 zile de la primirea acesteia și pronunță una dintre următoarele soluții:**

a) admite plângerea și dispune anularea, revocarea sau modificarea măsurii luate de către administrația penitenciarului;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată.

(6) **Încheierea judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate se comunică persoanei condamnate în termen de două zile de la data pronunțării acesteia.**

(7) **Împotriva încheierii judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate persoana condamnată poate introduce contestație la judecătoria în a carei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii.**

(8) **Contestația se judecă potrivit dispozițiilor art. 460 alin. 2-5 din Codul de procedura penală, care se aplică în mod corespunzător.**

(9) **Hotărârea judecătorei este definitivă.**

Examinând plângerea și dispozițiile legale incidente, în speță prevederile **Legii nr. 275 din 4 iulie 2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, Colegiul Director constată că potrivit art. 5 orice formă de discriminare manifestată în timpul executării pedepselor se pedepsește potrivit legii penale, ceea ce denotă intenția expresă a legiuitorului de a incrimina aceste fapte ca infracțiuni. Raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, reținem că acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale.

Astfel, în speța dedusă soluționării, constatăm existența unei reglementări speciale, **Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal** în raport cu prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, reglementare cadru cu caracter general.

Față de aceste aspecte, reținem aplicarea principiului de drept „*specialia generalibus derogant*” potrivit căruia legea specială, fie anterioară, fie posterioară sau concomitentă cu cea generală se aplică în primul rând, având preferință față de legea generală.

Sub aspectul procedural al garantării drepturilor persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, Colegiul Director reține că potrivit art.39: „(1) **Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate este asigurată de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate**”.

Colegiul Director reține că Legea nr. 275 din 4 iulie 2006, în art. 38 și art. 39 prevede în mod expres procedura de soluționare a plângerilor împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate.

Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Acest aspect de vadiță necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a fost statuat și de instanțele judecătorești care s-au pronunțat în același sens, prin Sentința civilă nr. 556 din 21.02.2007 pronunțată de Curtea de Apel București și menținută prin respingerea recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr.3241 din 26.06.2007.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Soluționarea faptelor prezentate nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată
2. Clasarea dosarului
3. O copie a hotărârii se comunică petentului

IV. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

Nu este cazul;

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

Data redactării 27.05.2008

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

